

Varuh človekovih pravic
Dunajska cesta 56
1000 Ljubljana

Zveza prijateljev mladine Slovenije
Dimičeva 9
1000 Ljubljana
info@zpms.si

Številka: 0105-30/2026-6-1300
Datum: 16/03/2026

Zadeva: Pismo podpore pobudi za Nacionalni dan uravnotežene rabe zaslonov

Spoštovani,

kot varuhinja človekovih pravic z velikim veseljem izražam podporo vaši pobudi za razglasitev Nacionalnega dneva uravnotežene rabe zaslonov in vašim prizadevanjem, s katerimi opozarjate na pomen uravnotežene in odgovorne rabe digitalnih tehnologij, zlasti pri otrocih in mladostnikih.

Pri Varuhu človekovih pravic Republike Slovenije pozorno spremljamo vpliv digitalnega okolja na uresničevanje pravic otrok. Digitalne tehnologije prinašajo številne priložnosti za učenje, ustvarjanje in povezovanje, hkrati pa lahko njihova pretirana ali neustrezna raba negativno vpliva na zdravje, razvoj, socialne odnose in dobrobit otrok in mladostnikov. Zato podpiramo pobude, ki spodbujajo razmislek o digitalnih navadah in poudarjajo pomen ravnotežja med digitalnim in vsakdanjim življenjem ter prispevajo k ozaveščenju javnosti. Pozdravljamo prizadevanja za zaščito otrok pred tveganji in škodljivimi vplivi digitalnega okolja ter za zagotavljanje njihovega zdravega razvoja, ob hkratnem spoštovanju njihovih pravic do dostopa do informacij, sodelovanja in svobode izražanja v digitalnem prostoru.

Pri obravnavi teh vprašanj poudarjamo tudi mednarodne standarde človekovih pravic, še zlasti Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah,¹ ki zagotavlja otrokom pravico do počitka, prostega časa, igre ter zdravega in varnega razvoja, kar je država dolžna zagotavljati. Pri tem je pomemben tudi Splošni komentar št. 25 o pravicah otrok v digitalnem okolju iz leta 2021,² v katerem je Odbor Združenih narodov za otrokove pravice poudaril, da morajo države zagotoviti, da digitalne tehnologije podpirajo razvoj, dobrobit in uresničevanje pravic otrok, hkrati pa morajo države otroke zaščititi pred škodljivimi vplivi. Tudi Svet Evrope v okviru svojih prizadevanj za varstvo pravic otrok

¹ Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah, sprejeta 20. novembra 1989. Dostopno na: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>.

² Splošni komentar št. 25 (2021) o pravicah otrok v digitalnem okolju, sprejet s strani Odbora za otrokove pravice Združenih narodov. Dostopno na: <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/general-comment-no-25-2021-childrens-rights-relation>.

poudarja pomen varnega digitalnega okolja, kar je med drugim vključeno v Strategijo Sveta Evrope za pravice otrok (2022–2027),³ ki prav tako zavzame uravnotežen pristop, ki se zavzame za varno uporabo novih tehnologij, ščiti dobrobit otrok, spodbuja njihov razvoj in spoštuje njihove pravice in svoboščine. Ob tem ne smemo pozabiti tudi na spodbujanje digitalne pismenosti otrok, staršev, učiteljev in vseh, ki delajo z otroki, kar je prav tako pomembna dolžnost države, ki jo izpostavljata tako Svet Evrope kot tudi Združeni narodi. Digitalna pismenost pomembno prispeva tudi k uravnoteženi rabi zaslonov, saj otrokom, mladostnikom, staršem in učiteljem omogoča razumevanje digitalnega okolja ter spodbuja odgovorno, kritično in zmerno uporabo digitalnih tehnologij.

Vaša pobuda je zato v pomembnem sozvočju z mednarodnimi standardi in prizadevanji na področju varstva pravic otrok. Prepričana sem, da lahko s skupnimi prizadevanji – države, strokovnjakov, neodvisnih institucij, civilne družbe, šol, staršev in mladih – prispevamo k bolj odgovorni, varni in uravnoteženi rabi digitalnih tehnologij. Verjamem, da lahko ravno razglasitev Nacionalnega dneva uravnotežene rabe zaslonov prispeva k širši družbeni razpravi o odgovorni rabi tehnologije, krepitvi digitalne pismenosti ter spodbujanju dejavnosti, ki podpirajo zdrav razvoj otrok in mladostnikov.

Naj vam ob tej priložnosti zaželim veliko uspeha pri nadaljnjih prizadevanjih za ozaveščanje o tej pomembni temi. Veselim se tudi nadaljnjega sodelovanja pri pobudah, ki prispevajo k varstvu pravic in dobrobiti otrok.

Lep pozdrav,

dr. Simona Drenik Bavdek
varuhinja človekovih pravic

³ Strategija Sveta Evrope za pravice otrok (2022–2027). Dostopno na: <https://rm.coe.int/council-of-europe-strategy-for-the-rights-of-the-child-2022-2027-child/1680a5ef27>.
www.varuh-rs.si